

Enric Aguilar

LA FALLERA CALAVERA

PROPOSTA DIDÀCTICA
a càrrec de Cristian Olivé

Enric Aguilar Almodóvar
Il·lustracions d'Esther Méndez
LA FALLERA CALAVERA
Ed. Sembra Llibres, 2015
978-84-942350-7-8

Apartat de correus 8
46740 Carcaixent (Ribera Alta)
sembra@sembrallibres.com
www.sembrallibres.com

PROPOSTA DIDÀCTICA
A càrrec de Cristian Olivé

Coordinator: Xavi Sarrià

Maquetació: Mineral Gràfics | www.mineralgrafics.com

L'AUTOR

ENRIC AGUILAR ALMODÓVAR va nèixer a Dénia el 1985 i és llicenciat en Comunicació Audiovisual. És coordinador de redacció i un aficionat al cinema, els videojocs i els jocs de taula. Per això, el 2014 edita el seu primer joc de cartes, *La Fallera Calavera*, amb l'ajuda d'una reeixida campanya de micromecenatge. Basant-se en aquesta singular proposta, escriu la seua primera novel·la.

SINOPSI

Durant la celebració de la súper-híper-megamascletà, un terrible accident causa la mort d'una fallera de la Cort d'Honor. De seguida, la temuda Alcaldessa i el seu seguici d'assessors s'afanyen a ocultar l'assumpte. Res ha d'espatllar la festa, i la ciutat acabarà oblidant la fallera morta. Però la primavera següent, el cementeri municipal és testimoni d'una resurrecció insospitada: un cadàver amb monyos i vestit de gala sorgeix de la tomba convertit en una criatura sobrenatural. Assedegada de venjança, la Fallera Calavera començarà la seua croada per restablir la justícia i la veritat. I no ho farà sola. Pel camí trobarà la complicitat d'uns altres zombis molt especials: la Delicà de Gandia, el rei Jaume I i una Bellea del Foc apegalosa.

La Fallera Calavera és una història delirant i plena de sarcasme d'Enric Aguilar, un relat fantàstic que naix d'un joc de cartes que ha estat tot un fenomen. Reines de la festa amb cucs i panderoles entre els ossos, polítics arrogants que faran tot el que faça falta per tapar les seues vergonyes, personatges històrics i llegendaris convertits en zombis tendres i matussers... Tots formen part d'aquest univers únic. I terroríficament encantador.

1

ABANS DE LA LECTURA SITUEM ELS FETS

La Fallera Calavera

ENRIC AGUILAR

Il·lustracions d'Esther Méndez

Ed. Sembra Llibres, 2015

978-84-942350-7-8

1.1 Què et suggereix la portada? Destaquen tres elements, fonamentalment. Quins?

1.2 Fem un debat: Feu dos grups i decidiu qui farà de moderador. Recordeu que, per argumentar correctament les idees, cal tenir clares una sèrie de tesis a favor o en contra de la qüestió a tractar. Tot seguit, presentem alguns possibles temes que us poden servir per a dur a terme l'activitat.

	ARGUMENTS A FAVOR	ARGUMENTS EN CONTRA
ELS POLÍTICS HAN DE SER UN EXEMPLE PER A LA SOCIETAT?		
ÉS IMPORTANT MANTENIR LA CULTURA POPULAR I LES TRADICIONS?		
ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ HAN DE TENIR PLURALITAT D'OPINIONS?		

2

DURANT LA LECTURA

COMPRENSIÓ LECTORA

2.1. Els personatges de la novel·la, ja siguen principals o secundaris, fan una clara referència a l'ideari cultural del País Valencià. En general, el narrador sovint els presenta amb una aparició absurda i còmica. **Completa la següent taula per a construir un perfil de cada personatge.**

PERSONATGE	PRIMERA APARICIÓ	TRET DE LA PERSONALITAT	DESCRIPCIÓ FÍSICA	ÉS PRINCIPAL O SECUNDARI?
FALLERA CALAVERA				

2 DURANT LA LECTURA COMPRENSIÓ LECTORA

2.2 Tim Burton, director de títols com, entre d'altres, *Beetlejuice* (1988), *Eduardo Manostijeras* (1990) i *La núvia cadàver* (2005), inclou sovint la figura de l'antiheroi com a protagonista de les seues històries. Això vol dir personatges marginats de la societat, incompresos, i amb una bellesa interior per damunt de l'exterior. **Reflexiona com creus que ha influït Tim Burton en la caracterització dels personatges del llibre.**

2.3 L'estètica de la Fallera Calavera és molt similar a l'estil de Tim Burton. Observa les següents imatges i fes un llistat d'adjectius que tinguen en comú:

2.4 De sempre, la cultura zombi, la vampírica i la licàntropa (homes llop) han despertat molt d'interés. La tradició diu que els zombis són morts ressuscitats per un bruixot per tal de fer-ne el seu esclau; els vampirs són criatures que s'alimenten de la sang d'altres éssers vius, i els homes llops són persones que transformen el cos per mitjà d'herència genètica, contagi o bruixeria. L'autor del llibre que ens ocupa combina totes tres figures monstruoses per tal de crear la Fallera Calavera, que és una morta vivent que s'alimenta esbojarradament de paella.

Fes un llistat de referències a la literatura però també al cinema de zombis, de vampirs i d'homes llop. Quines semblances i diferències trobes amb la figura de la Fallera Calavera?

2.5 Les llegendes són narracions pròpies de la tradició oral que sovint presenten algun element real i d'altres d'imaginari. El llibre fa al·lusió, entre d'altres, a dues llegendes valencianes: la desgràcia de la Delicà de Gandia i l'origen del nom de l'orxata. **Busca informació de cadascuna i ompli la següent taula:**

LLEGENDA	VERSIÓ TRADICIONAL	ELEMENT REAL / ELEMENT IMAGINARI	VERSIÓ CALAVERA
LA DELICÀ DE GANDIA			
EL NOM DE L'ORXATA			
JAUME I I LA RATA PENADA			

2.6 Traça en un mapa del País Valencià els territoris per on transcorre l'acció. Marca-hi també les comarques i les capitals corresponents. Pots fer servir l'aplicació de *Google Maps*.

2.7 Un dels temes principals de *La Fallera Calavera* és la manca d'ètica en política. **Justifica aquesta afirmació amb alguns exemples de la novel·la. Quins altres temes apareixen al llibre?**

3

DESPRÉS DE LA LECTURA ASPECTES IMPORTANTS A TENIR EN COMPTE

3.1 Fes un **resum de poques línies** de l'argument de la novel·la.

3.2 L'estructura de la novel·la és circular perquè acaba en el mateix punt on comença. Imagina que pots fer viatges en el temps i que, com la Fallera Calavera, pots canviar el passat. **Pensa un moment que hages viscut i que voldries modificar i respon aquestes preguntes:**

- a) Quan és exactament?
- b) Quins fets passen en la data que has triat?
- c) Què vols canviar?
- d) Com creus que afectarà aquesta modificació en la teua vida futura?

3.3 Completa la següent taula destriant els capítols que conformen el plantejament, el nus i el desenllaç de la novel·la.

	CAPÍTOLS	QUÈ S'HI ESDEVÉ?
PLANTEJAMENT		
NUS		
DESENLLAÇ		

3.4 Abans hem realitzat un estudi exhaustiu de cada personatge. És important destacar, però, el paper que juga el narrador de la història. **El punt de vista és intern o extern? És omniscient, és a dir, coneix tot el que pensen i senten els protagonistes, o simplement observa l'acció des de fora?**

3.5 El narrador es presenta com un personatge més que generalment opina de manera irònica sobre els fets que s’hi esdevenen. També fa al·lusions externes a la trama, on exposa crítiques ferotges i sarcàstiques de la situació política del País Valencià. Tot seguit, en trobaràs alguns exemples. **Explica amb les teues paraules a què fan referència.**

“Què li havia passat a aquella televisió que durant tants anys havia estat un referent de pluralitat informativa per als valencians?” (pàg. 47)

“Temien que si fallaven, l’Alcaldessa els abaixaria el sou, els acomiadaria o, pitjor encara... els desterraria al nord, molt al nord... allà on havien prohibit les places de bous i parlaven un idioma del tot incompreensible.” (pàg. 24)

“Per sort, un dels assessors va tindre una ocurrència brillant. Ell era ni més ni menys que l’artífex de l’aeroport sense avions on s’havien criat els millors conills per a elaborar l’autèntica paella valenciana. La proposta anava en una línia similar: utilitzarien una paella protectora gegant que, penjada d’una grua enorme, aniria tapant als ciutadans l’horrorosa nova lluna de València.” (pàg. 24)

“Tornarien a plantar centenars de flors al pont i responsabilitzarien dels problemes botànics alguna plaga d’escarabats egípcia, per exemple. Una plaga imprevisible i inevitable, és clar.” (pàg. 27)

“La Fallera, lluny de mostrar l’aspecte agressiu dels minuts anteriors, s’angoixava cada vegada més, sentint-se com el centre d’un dels grans esdeveniments que hauria organitzat l’Alcaldessa, però sense cotxes de luxe ni cava de Requena.” (pàg. 37)

“Va accedir a Dénia caminant per la carretera de les Marines, sense respectar els senyals de trànsit i provocant un embús monumental. Els conductors ja estaven acostumats al caos pels carrers del poble, però aquelles llargues cues només podien tindre una causa: els madrilenys feien pont, segur!” (pàg. 86)

“Definitivament, la Regió 39-47-N-0-37-O estava invertibrada. No tenien prou de no haver-se posat d’acord amb el nom del territori: ni tan sols eren capaços de pactar una recepta conjunta per a la paella!” (pàg. 88)

“Estacionat a la Glorieta del País Valencià —un dels pocs cartells que encara no havien estat canviats pel de Glorieta de la Regió 39-47-N-37-O—” (pàg. 89)

“La Fallera estava sorpresa de veure tots els canvis que s’havien produït en només un any d’absència. I el que encara era més esfereïdor... a ningú semblava importar-li ni poc ni gens!” (pàg. 92)

“La televisió pública valenciana retransmetia l’espectacle amb el rigor que requeria l’ocasió.” (pàg. 12)

3 DESPRÉS DE LA LECTURA TREBALLEM ELS ELEMENTS CLAU DE LA NOVEL·LA

3.6 Un element fascinant de la novel·la és el gust per l'absurd. Des del fartó gegant que es pot veure des de la lluna fins a la suposada hipocondria de la *Delicà* de Gandia. **Enumera altres passatges que consideres absurds.**

3.7 Alguns capítols inclouen il·lustracions d'ingredients del joc de cartes. **Identifica'ls.** Si els ajuntem, podem cuinar una paella valenciana tradicional. **Escriu una recepta de paella amb els ingredients que consideres i els passos que seguiu a casa teua.**

3.8 L'èxit de *La Fallera Calavera* és un exemple del paper destacable que juguen les xarxes socials per a la difusió de nous projectes. **Fes una recerca de les vies on trobes informació del joc de cartes i de la novel·la.** Pots interactuar amb l'etiqueta *#LaFalleraCalavera*

4

MATERIAL DE SUPORT EL JOC DE CARTES

4.1 Busca informació sobre aquests fets històrics: la batalla d'Almansa i la riuada de 1957 a la ciutat de València.

4.2 Quins personatges del joc de cartes no apareixen al llibre? Quin t'hauria agradat que apareguera també a la novel·la? Desplega la teua imaginació i inventa un possible passatge del llibre on la Fallera Calavera es creue amb un d'ells i mantiguen una conversa delirant.

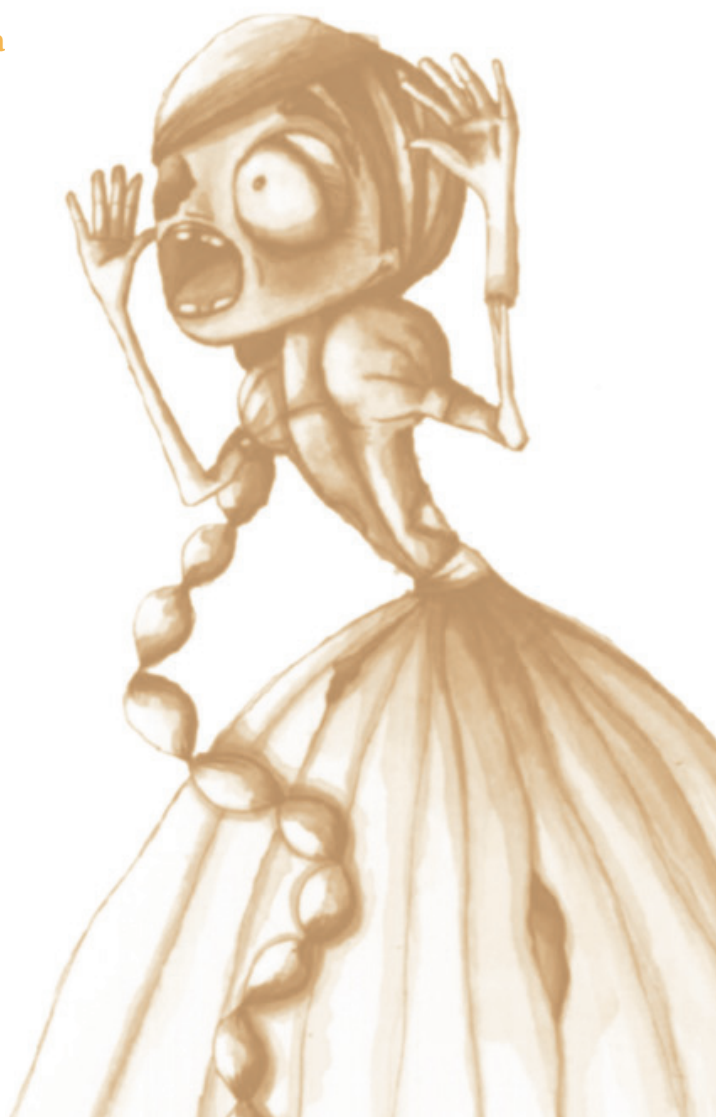
4.3 A quina cançó popular valenciana apareix la xicona de Xixona? En coneixes d'altres?

RECURSOS EN LÍNIA

LA FALLERA CALAVERA

pots trobar més informació sobre el joc de cartes al web:

www.lafalleracalavera.com

4 MATERIAL DE SUPORT EL JOC DE CARTES

4.4 Una de les cartes està dedicada a Tirant lo Blanc, que és un personatge literari de l'obra homònima de Joanot Martorell. **Què en saps? Se t'acut un possible romanç entre la Fallera Calavera i el cavaller Tirant? Triomfaria l'amor o fracassaria estrepitosament?**

4.5 Fixa't en les cartes del joc. Algunes tenen refranys valencians, frases fetes o jocs de paraules. **Identifica'n uns quants i explica'n el significat.** Observa l'exemple:

REFRANY	SIGNIFICAT
Menja molt, caga fort, i no tingues por de la mort!	Expressió que vol dir que actues amb naturalitat i sense pensar en què vindrà després.
A casa del dolçainer tots són balladors.	

Enric Aguilar
Il·lustracions d'Esther Méndez
LA FALLERA CALAVERA

PROPOSTA DIDÀCTICA
Cristian Olivé